

عنوان مقاله:

فرایندهای اخفاء و انقلاب در قرائت قرآن کریم بر پایه نظریه بهینگی

محل انتشار:

دوفصلنامه علم زبان، دوره 9، شماره 16 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

بشیر جم - دانشیار زبان شناسی، گروه زبان انگلیسی دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

مرضیه اسماعیلی دهکردی - دانش آموخته کارشناسی ارشد زبان شناسی، دانشگاه آزاد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

قرائت قرآن کریم دارای ویژگی های واج شناختی خاص خود است که فراتر از چارچوب سنتی تجوید، قابلیت بررسی در چارچوب نظریه های نوین علم واج شناسی را نیز دارد. دو فرایند اخفاء و انقلاب دو گونه از فرایندهای همگونی جزئی همخوان /n/ با همخوان مجاور در جایگاه تولید به شمار می روند. فرایند اخفاء در بافتی رخ می دهد که همخوان /n/ پیش از پانزده همخوان گرفته دهانی یعنی //، /ʃ/، /k/، /tʃ/، /f/، /q/، /d/، /d/، /t/، /t/، /s/، /ʒ/، /z/ قرار داشته باشد. فرایند انقلاب نیز شامل همگونی در جایگاه تولید لبی /θ/ و /ð/ است که در بافتی رخ می دهد که همخوان /n/ پیش از همخوان دولبی /b/ قرار داشته باشد. انقلاب را می توان یکی از گونه های فرایند اخفاء به شمار آورد، زیرا در هر دو فرایند «همگونی جزئی جایگاه تولید خیشومی» رخ داده است. از این رو، همخوان /b/ باید در فهرست همخوان های ایجادکننده اخفاء گنجانده شود و نباید انقلاب را فرایند جداگانه ای دانست. پس، همخوان های ایجادکننده فرایند اخفاء را باید شانزده مورد برشمرد. هدف از این پژوهش توصیفی تحلیلی در چارچوب نظریه بهینگی، پاسخ به این پرسش است که چه محدودیت هایی و در قالب چه رتبه بندی موجب رخداد این فرایندها می شوند. نتایج این پژوهش نشان می دهد که محدودیت [AGREE]place عامل اصلی رخداد فرایند همگونی جایگاه تولید خیشومی در دو فرایند اخفاء و انقلاب است. همچنین، محدودیت [*long-N]Obs عامل کشش همخوان خیشومی پیش از همخوان گرفته است.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، اخفاء، انقلاب، همگونی جایگاه تولید خیشومی، نظریه بهینگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1663002>

